

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 47/2018 (2)(Ε)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ “TV ONE”

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 30 ΙΟΥΛΙΟΥ, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η κ. Χρύσω Τσόκκου, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β)** και **26(4)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(1)** και **36(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

26(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

...

(β) της ψηλής ποιότητας·

26(4) Απαγορεύεται η μετάδοση προγραμμάτων στα οποία χρησιμοποιούνται τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο.

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21(1) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

36(3) Λαμβάνεται πρόνοια ώστε οι εκπομπές να μην παραπλανούν ή πανικοβάλλουν τους τηλεθεατές ή ακροατές, ιδιαίτερα με την απομίμηση του δελτίου ειδήσεων.

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **16/5/2019**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του οργανισμού, εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία **1-4:**

1. Στις 24/4/2018, μεταξύ των ωρών 12:55 – 15:05 (δηλαδή εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση (K) το πρόγραμμα «ΟΛΑ ΓΙΑ ΣΕΝΑ», το οποίο δε διέπετο από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Καλεσμένη στο υπό αναφορά πρόγραμμα ήταν η κ. Angie Loupescou, σύμβουλος προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης και κλινική υπνοθεραπεύτρια. Στο πλαίσιο του προγράμματος μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

...

Παρουσιάστρια: ... Θέλω να πάμε λίγο ... στη μελλοντολογία. Να πάμε στην υπνοθεραπεία. Πως μπορούμε με την υπνοθεραπεία να ξεπεράσουμε κάποιους φόβους μας. Ή, όχι μόνο φόβους μας, κάποιες ανησυχίες μας. ...

...

Loupescou: Εδώ κάνουμε διαισθητική έρευνα.

Παρουσιάστρια: Διαισθητική έρευνα.

Loupescou: ... Δηλαδή μας βοηθά η διαίσθηση και στην προκειμένη περίπτωση, με βοηθάει η δική μου εκπαιδευμένη διαίσθηση.

Παρουσιάστρια: Μάλιστα. Ωραία.

...

Παρουσιάστρια: ... 22477777. Μπορείτε κι εσείς να πάρετε τηλέφωνο, να ρωτήσετε κάποια πράγματα που θέλετε από την κ. Angie Loupescou, γιατί νομίζω ότι παίζει πάρα πολύ ρόλο η διαίσθηση.

...

Loupescou: ... να σας πω ένα άλλο ... το οποίο είναι επίκαιρο αυτές τις μέρες. Η δολοφονία του ζευγαριού ... που ακόμη ... οι άνθρωποι σήμερα θα ταφούν. Δεν πρέπει, σεβόμενοι τις ψυχές αυτών των δύο ανθρώπων, δεν πρέπει να πούμε πολλά πράγματα και να σεβαστούμε βέβαια και τις έρευνες που κάνει η Αστυνομία. Αλλά εγώ προσωπικά, μπορώ να λειτουργήσω διαισθητικά στο χρόνο και θα το κάνω αυτό ... να γυρίσω στο χρόνο που συνέβη το συγκεκριμένο έγκλημα και με ύπνωση, να ερευνήσω όλα τα γεγονότα και τις καταστάσεις. Το έχω κάνει πολλές φορές στο παρελθόν. ... υπάρχει στο αρχείο μου. ...

Παρουσιάστρια: Έχετε βοηθήσει δηλαδή σε έρευνες ... ;

Loupescou: Πάρα πολλές φορές.

Παρουσιάστρια: Αλήθεια;

Loupescou: Ναι. Αλλά στην Κύπρο είμαι πολύ επιφυλακτική ... απ' την άποψη ότι οι άνθρωποι, είναι ακόμα ένα πρόσφατο γεγονός ... και μπορείς να λειτουργήσεις στο χρόνο. Η διαίσθηση λειτουργεί, ιδίως η διαισθητική ύπνωση.

Παρουσιάστρια: ... θεωρώ ότι ο άνθρωπος γενικότερα είναι καχύποπτος σε αυτές τις μεθόδους.

Loupescou: Όχι. Δεν είναι κανένας άνθρωπος καχύποπτος, όταν ασχολείται με έρευνες τόσα χρόνια που ασχολούμαι εγώ προσωπικά.

Παρουσιάστρια: Ναι.

Loupescou: Κλείνω σαράντα χρόνια ...

Παρουσιάστρια: Εννοώ όλοι οι υπόλοιποι, με αυτή τη μέθοδο σίγουρα έχουμε την καχυποψία μας.

Loupescou: Δεν μπορούν τη μέθοδο αυτή να την κάνουν ...

...

Loupescou: ... όλοι οι άνθρωποι.

Παρουσιάστρια: Βεβαίως.

Loupescou: ... Μπορούν να την κάνουν ένα – δύο άτομα, το πολύ τρία, στον κόσμο. Στον κόσμο. Είναι πολύ δύσκολη μέθοδος, είναι επίπονη μέθοδος για το άτομο το οποίο ...

Παρουσιάστρια: Είναι επίπονη;

Loupescou: Ναι, γιατί ζει τα γεγονότα και τις καταστάσεις. ... πρέπει να είναι περιστοιχισμένος από ανθρώπους που έχουν θετικό υποσυνείδητο και δέχονται ... την έρευνα αυτή. Δεν μπορεί δηλαδή να, να την κάνουν την έρευνα αυτή με ανθρώπους οι οποίοι είναι καχύποπτοι, είτε το υποσυνείδητό τους δεν ...

Παρουσιάστρια: Δεν δέχεται ...

Loupescou: ... όλη αυτή η έρευνα καταγράφεται. Την οποία την παρουσιάζεις.

Παρουσιάστρια: Μάλιστα. Πώς μπαίνετε δηλαδή στο υποσυνείδητο;

Loupescou: Γίνονται τέτοιου είδους έρευνες στην Αμερική. Γίνονται σε κέντρα.

Παρουσιάστρια: Μπορείτε να δείτε το υποσυνείδητο του άλλου, χωρίς να τον υπνωτίσετε;

Loupescou: Σίγουρα. ... Καταρχάς δε χρειάζεται να υπνωτίσεις ένα άτομο για να κάνεις αυτή την έρευνα. Εγώ η ίδια, υπνωτίζομαι και γυρίζω στο χρόνο.

Παρουσιάστρια: Πώς το κάνετε αυτό;

Loupescou: ... Είναι εμπειρία χρόνων που την κάνω.

...

Loupescou: Έχω ασχοληθεί ...

Παρουσιάστρια: Έχετε σκεφτεί κάποια στιγμή ή μπείτε, μπήκατε σ' αυτή τη ... διαδικασία και να είδατε κάτι που θα γίνει στο μέλλον;

Loupescou: Πάρα πολλές φορές.

Παρουσιάστρια: Δηλαδή; Ένα παράδειγμα;

Loupescou: ... πρέπει να σας φέρω το βιβλίο μου «Το κάρμα και οι προηγούμενες ζωές διασήμων προσωπικοτήτων», που συμπεριλαμβάνω όλους τους πολιτικούς της Κύπρου. Ή, τους περισσότερους που εγώ έκρινα, όταν το έγραφα το βιβλίο αυτό, και αναλύω τη ζωή των ... ανθρώπων αυτών. Το παρελθόν τους, το παρόν τους και το μέλλον τους. Και αναλύω και τις προηγούμενες ζωές τους, από τα γεγονότα της τωρινής τους ζωής.

Παρουσιάστρια: Θέλετε να μας πείτε κάποια περιστατικά που μπορεί, ας πούμε, να συμβούν ... σ' αυτή τη χρονιά ...

Loupescou: ... έχουμε το σοβαρό πρόβλημα με τις απειλές της Τουρκίας.

Παρουσιάστρια: *Αυτό.*

Loupescou: ... *Αυτό είναι πολύ σοβαρό. ...*

Παρουσιάστρια: *Πώς θα εξελιχθεί, ας πούμε;*

Loupescou: ... *αυτή τη στιγμή είμαστε ... καταρχάς δεν πρέπει να φοβίσουμε τον κόσμο που μας παρακολουθεί.*

Παρουσιάστρια: *Εννοείται.*

Loupescou: *Γιατί ο σκοπός μας είναι να διώξουμε τη φοβία. Τη φοβία του πολέμου, τη φοβία της αποτυχίας στους ανθρώπους. Γι' αυτό βγάζουμε και τα βιβλία και δίνουμε και τα cd.*

Παρουσιάστρια: *Ναι.*

Loupescou: ... *Πόλεμος όπως είχε γίνει το '74 στην Κύπρο, δε θα ξαναγίνει στην Κύπρο. Όμως γίνονται, γίνεται άλλου είδους πόλεμος. Η ανεργία, οι κρίσεις, τα προβλήματα που δημιουργούνται στα νησιά της Ελλάδος ... η κράτηση των δύο στρατιωτικών Ελλήνων. Ολ' αυτά, είναι το πάζολ μίας ανησυχίας και μιας ανασφάλειας και μιας αναστάτωσης που υπάρχει και στην Ελλάδα και στην Κύπρο.*

...

Τηλεθεάτρια, η κ. Στέφανη από τη Λεμεσό, ρώτησε την καλεσμένη να της πει για την προσωπική και επαγγελματική της ζωή, καθώς επίσης και για την υγεία της. Η παρουσιάστρια του προγράμματος, ρώτησε την κ. Loupescou αν χρειάζεται την ημερομηνία γέννησης της κ. Στέφανης. Η κ. Loupescou απάντησε ότι δε χρειάζεται αυτή την πληροφορία και ότι αρκεί μόνο η φωνή της τηλεθεάτριας.

Η κ. Loupescou είπε στην τηλεθεάτρια, μεταξύ άλλων, ότι τα τελευταία χρόνια έχει άγχος, γι' αυτό πολλές φορές πονάει όλο της το σώμα. Επίσης ότι, γενικά, δυσκολεύεται πολύ να διευθετήσει τα πράγματα, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και στο οικογενειακό της περιβάλλον. Της είπε ότι είναι δυνατή και μπορεί να πετύχει πολλά. Επίσης ότι η οποιαδήποτε αλλαγή στη ζωή της, θα επέλθει μετά από τρία χρόνια, στους δεκαοκτώ μήνες όμως θα αρχίσουν να διαφαίνονται κάποιες αλλαγές και θα ξεπεραστούν πολλές δυσκολίες που αντιμετωπίζει. Η κ. Loupescou πρόσθεσε ότι η κ. Στέφανη, στο συναισθηματικό της τομέα, νιώθει άγχος και είναι αναστατωμένη. Η παρουσιάστρια ρώτησε την τηλεθεάτρια αν κάτι τέτοιο ισχύει και εκείνη απάντησε αρνητικά. Η κ. Loupescou ανέφερε ότι εντοπίζει το πρόβλημα στα συναισθηματικά της τηλεθεάτριας. Η παρουσιάστρια ρώτησε την κ. Στέφανη αν έχει κάτι άλλο να ρωτήσει και εκείνη ρώτησε για την υγεία της. Η κ. Loupescou της είπε να προσέξει το θυρεοειδή αδένα και τις ορμόνες της.

Μετά την τηλεφωνική συνομιλία με την κ. Στέφανη, η κ. Loupescou είπε, μεταξύ άλλων, ότι η τηλεθεάτρια μπορεί να αντιμετωπίζει διάφορα προβλήματα, αλλά να μην μπορεί να μιλήσει γι' αυτά στον αέρα ενός τηλεοπτικού προγράμματος. Πρόσθεσε ότι στην κ. Στέφανη ήθελε να πει κάποια πράγματα, τα οποία όμως δεν μπορούσε να πει δημόσια. Γι' αυτό και

της ζήτησε, αν θέλει, να την πάρει τηλέφωνο δύο ώρες μετά το τέλος του προγράμματος, για να συζητήσουν.

Σε άλλη τηλεθεάτρια, την κ. Γεωργία από τη Λευκωσία, η κ. Lourescou είπε, μεταξύ άλλων, ότι: « ... τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, η ζωή σας κυλάει στο ίδιο σημείο κι αυτό πλέον ... το άγχος που έχετε κι ανασφάλεια που έχετε στο να πετύχετε πολλά πράγματα, και η κούραση που έχετε, δε σας αφήνει περιθώριο το συνειδητό σας κομμάτι να ηρεμίσει. ... ». Η τηλεθεάτρια συμφώνησε με την κ. Lourescou ότι η ζωή της είναι, μεταξύ άλλων, μονότονη. Η κ. Lourescou είπε επίσης στην τηλεθεάτρια, μεταξύ άλλων, ότι: « ... πολλές φορές πονάνε όλα τα όργανα του σώματός σας. Η κοιλιά σας, το στομάχι σας, πονάτε στα πόδια σας, στη μέση ... ». Η καλεσμένη ζήτησε από την τηλεθεάτρια, μεταξύ άλλων, να πάρει τηλέφωνο μετά το τέλος του προγράμματος, για να της στείλει ένα cd και ένα βιβλίο-οδηγό επιβίωσης, τα οποία θα τη βοηθήσουν πάρα πολύ.

Σε άλλη τηλεθεάτρια, την κ. Ευδοκία από τη Λευκωσία, η κ. Lourescou είπε, μεταξύ άλλων, ότι: « ... τα τελευταία τρία χρόνια ... διαισθάνομαι ότι έχετε αρκετά προβλήματα απ' τη μέση σας και κάτω. Δηλαδή, πρέπει να προσέξετε πολύ τη μέση σας, το κυκλοφορικό σας ... και έχετε και ένα βάρος στον καρδιακό σας χώρο, πολλές φορές. ... Και ... δεν έχετε καλή ισορροπία στο σώμα σας. Δηλαδή, το σώμα σας ... η στάση δηλαδή του σώματος, έχει διάφορα προβλήματα, λόγω της κούρασης της σπονδυλικής στήλης. Πρέπει να τα προσέξετε ολ' αυτά. ... ». Σε σχέση με το μέλλον των παιδιών της τηλεθεάτριας, για το οποίο είχε ρωτήσει να μάθει, η κ. Lourescou ρώτησε, μεταξύ άλλων, την κ. Ευδοκία να της πει τα ονόματά τους. Η κ. Ευδοκία είπε στην καλεσμένη του προγράμματος τα ονόματα των παιδιών της και η κ. Lourescou τη ρώτησε, μεταξύ άλλων, και το εξής: «Έχετε χάσει και δύο ... Έχετε κάνει και δύο αποβολές; ... ». Η τηλεθεάτρια της απάντησε αρνητικά. Η κ. Lourescou της είπε ότι εντοπίζει δύο προβλήματα και της ζήτησε, αν θέλει, να μιλήσουν μετά το τέλος του προγράμματος, γιατί είναι πολλά θέματα που δεν πρέπει να συζητούνται στον τηλεοπτικό αέρα. Στη συνέχεια η κ. Lourescou ανέλυσε, μεταξύ άλλων, την προσωπικότητα ενός εκ των παιδιών της τηλεθεάτριας. Η τηλεθεάτρια ανέφερε στην κ. Lourescou ότι «ήταν σε όλα μέσα». Η κ. Lourescou ζήτησε από την τηλεθεάτρια, αν θέλει, να πάρει και αργότερα τηλέφωνο, για να συζητήσουν κάποια πράγματα που δε λέγονται από την τηλεόραση.

Η παρουσιάστρια διευκρίνισε ότι οι τηλεφωνήτριες του προγράμματος θα έχουν το τηλέφωνο της κ. Lourescou και οποία τηλεθεάτρια θέλει να το μάθει, για να μιλήσει μαζί της για θέματα που δεν μπορούν να συζητηθούν δημόσια, δηλαδή στον αέρα του προγράμματος, μπορεί να το ζητήσει.

2. Στις 24/4/2018, μεταξύ των ωρών 12:55 – 15:05 (δηλαδή εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση (K) το πρόγραμμα «ΟΛΑ ΓΙΑ ΣΕΝΑ»,

στο πλαίσιο του οποίου χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές που απευθύνονταν στο υποσυνείδητο, κατά παράβαση του **άρθρου 26(4)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

3. Στις **24/4/2018**, μεταξύ των ωρών **12:55 – 15:05** (δηλαδή εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** το πρόγραμμα «**ΟΛΑ ΓΙΑ ΣΕΝΑ**», χωρίς να λάβει μέτρα ώστε αυτό να ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

4. Στις **24/4/2018**, μεταξύ των ωρών **12:55 – 15:05** (δηλαδή εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** το πρόγραμμα «**ΟΛΑ ΓΙΑ ΣΕΝΑ**», χωρίς να προνοήσει ώστε αυτό να μην παραπλανεί και / ή να πανικοβάλλει τους τηλεθεατές, κατά παράβαση του **Κανονισμού 36(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του (Α. & Α. Κ. Αιμιλιανίδης, Κ. Κατσαρός & Συνεργάτες ΔΕΠΕ), ημερομ. **7/6/2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε γραπτώς τις εξηγήσεις, παραστάσεις και/ή τις θέσεις του, αναφορικά με την παρούσα υπόθεση.

Σημειώνεται ότι ο οργανισμός, δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει τον σχετικό διοικητικό φάκελο.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων, παραστάσεων και/ή θέσεων των Δικηγόρων του οργανισμού, έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή το επίμαχο πρόγραμμα και κρίνουμε ότι:

Στις **24/4/2018**, μεταξύ των ωρών **12:55–15:05** (δηλαδή εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** το πρόγραμμα «**ΟΛΑ ΓΙΑ ΣΕΝΑ**»:

-το οποίο δε διέπετο από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 1-**

-στο πλαίσιο του οποίου χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές που απευθύνονταν στο υποσυνείδητο, κατά παράβαση του **άρθρου 26(4)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 2-**

-χωρίς να λάβει μέτρα ώστε αυτό να ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 3-**

-χωρίς να προνοήσει ώστε αυτό να μην παραπλανεί και / ή να πανικοβάλλει τους τηλεθεατές, κατά παράβαση του **Κανονισμού 36(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 4-**

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελ. **3-6** της παρούσας].

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «... οι πρόνοιες του άρθρου 26(1)(β) και του Κανονισμού 21(1) είναι τόσο ευρείες και συνιστούν εννοιολογικά ιδιαίτερες γενικές και αόριστες έννοιες κατά τρόπον ώστε τυχόν νομική ευθύνη να παραβιάζει βασικές αρχές του δικαίου» και ότι «προς τούτο παραθέτουμε απολύτως σχετικό απόσπασμα από την υπόθεση ANTENNA v Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2009) 4 ΑΑΔ 296, απόφαση ημερ. 14.5.2009 ...», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και παραπέμπει τον οργανισμό, ενδεικτικά, στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009 Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου v. ANTENNA ΛΤΔ, απόφαση ημερομ. 30.11.2012, στην Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 8.2.2010, στην Προσφυγή 1829/08, ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30.9.2011 και στην Προσφυγή 720/08 ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30.9.2011.

Παραθέτουμε ακολούθως, σχετικά με το υπό αναφορά θέμα αποσπάσματα, από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009, την Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 και την Προσφυγή 1829/08:

• **Α.Ε. 92/2009 Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου v. ANTENNA ΛΤΔ, ημερομ. 30.11.2012:** «Με όλο τον προσήκοντα σεβασμό δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με το πρωτόδικο δικαστήριο ως προς το ότι ήταν απαραίτητο να δοθεί, στο νόμο, ορισμός του όρου «αρχές της υψηλής ποιότητας». Κατά την εκτίμηση μας αυτό το ζήτημα μπορούσε να

αφεθεί από το νομοθέτη στο αρμόδιο διοικητικό όργανο και κατ' επέκταση στα δικαστήρια τα οποία είναι αρμόδια να ελέγχουν τη νομιμότητα των διοικητικών πράξεων. Δεν θεωρούμε ότι «οι αρχές της ψηλής ποιότητας», που αναγράφονται στο άρθρο 26(1)(β) και τον Κανονισμό 21(1), και το «ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας», που αναγράφεται στον Κανονισμό 21(6), ήταν όροι που δεν μπορούσαν ευχερώς να ερμηνευθούν από το αρμόδιο διοικητικό όργανο του οποίου οι αποφάσεις υπόκεινται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ούτε και συμφωνούμε με την πρωτόδικη θέση ότι οι όροι αυτοί περιέχουν απεριόριστη υποκειμενικότητα που δεν συνάδει με τον καθορισμό νομικής ευθύνης και μάλιστα οίονει ποινικής. Εφόσον ένας Νόμος δεν κρίνεται αντισυνταγματικός ή άκυρος, θα πρέπει να εφαρμόζεται έστω και αν η εφαρμογή του είναι δύσκολη.». «Ενόψει της γενικότητας των όρων που υπάρχουν στο σχετικό Νόμο και τους Κανονισμούς και της, κατά συνέπεια, ευρείας διακριτικής ευχέρειας που παρέχεται στην εφεσείουσα, θεωρούμε πολύ σημαντικό, η εφεσείουσα να δίνει σαφή και ακριβή αιτιολογία για τις αποφάσεις της, ώστε να μπορεί να ελέγχεται, δικαστικά, η διακριτική της ευχέρεια. Στην παρούσα υπόθεση τέτοια αιτιολογία δόθηκε.».

• **Α.Ε. 76/07 ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 8/2/2010:** «Το κατά πόσο ένα τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό πρόγραμμα παραβιάζει το Νόμο ή τους Κανονισμούς συνιστά θέμα που ανάγεται αποκλειστικά στην κρίση της Αρχής, η ορθότητα της οποίας όμως υπόκειται στον έλεγχο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, εφόσον βέβαια το εν λόγω Δικαστήριο, υπό την ιδιότητά του ως τελικού κριτή, κληθεί να αποφανθεί επί τούτου. Κατά συνέπεια η κρίση ως προς την υπαγωγή γεγονότων στο Νόμο και τους Κανονισμούς εμπίπτει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της εφεσίβλητης Αρχής, της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου περιοριζομένης στον έλεγχο της κρίσης αυτής (βλ. «**Ο ΛΟΓΟΣ**» Πολιτιστική και Πληροφοριακή Εταιρεία v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2007) 3 Α.Α.Δ. 91). Κοντολογίς, το έργο του Δικαστηρίου περιορίζεται στη διεξαγωγή ελέγχου με αποκλειστικό στόχο τη διακρίβωση ότι η απόφαση της εφεσίβλητης Αρχής, κρινόμενη με βάση την αιτιολογία και το περιεχόμενο του φακέλου, ήταν εύλογα επιτρεπτή μέσα στα όρια της διακριτικής εξουσίας της. Κατά συνέπεια ο ορισμός εννοιών που χρησιμοποιούνται στους Κανονισμούς, όπως οι έννοιες προσωπικότητα, υπόληψη, ιδιωτικός βίος και η υπαγωγή τους στα γεγονότα της υπόθεσης, δεν εκφεύγουν του εν λόγω πλαισίου.».

• **Προσφ. 1829/2008, ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 30/9/2011:** «Άλλος ισχυρισμός των αιτητών είναι ότι το εύρημα της Αρχής για την ύπαρξη των συγκεκριμένων παραβάσεων είναι λανθασμένο, γιατί οι σχετικές διατάξεις του Νόμου και των Κανονισμών «... εμπεριέχουν στην αντικειμενική τους υπόσταση αόριστες - αξιολογικές έννοιες», όπως «αρχές της ψηλής ποιότητας» - (Άρθρο 26(1)(β) του Νόμου) - «αρχές του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του

ατόμου» - (*Άρθρο 26(1)(ε) του Νόμου*) - και «προσωπικότητα», «τιμή» και «υπόληψη» - (*Κ. 21(3) των Κανονισμών*) - των οποίων το περιεχόμενο παρέλειψε να αναλύσει η Αρχή. Κατά την άποψή τους, η Αρχή, παρόλο που όφειλε να αποδείξει το περιεχόμενο των πιο πάνω εννοιών, δεν ερεύνησε το θέμα, ούτε προσκόμισε μαρτυρία οποιουδήποτε μέλους της κυπριακής κοινωνίας - (από την οποία προέρχεται το τηλεοπτικό κοινό) - ώστε να εξετάσει το κοινωνικό περιβάλλον και, επιπρόσθετα, δεν παρακολούθησε ολοκληρωμένο το σχετικό βίντεο, αλλά αρκέστηκε στην απλή καταγραφή αποσπασμάτων, με αποτέλεσμα η κρίση της περί στοιχειοθέτησης των παραβάσεων να είναι παράνομη. Επικαλούνται, προς ενίσχυση της επιχειρηματολογίας τους, τα όσα λέχθηκαν σχετικά με το πιο πάνω ζήτημα στην *Αντέννα Λίμιτεδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υπόθεση Αρ. 1310/07, 14/5/09.*».

«Συνεπώς, η Αρχή δεν ήταν υποχρεωμένη να προκαθορίσει το νόημα διαφόρων λέξεων ή φράσεων της σχετικής νομοθεσίας, ούτε να αναζητήσει οποιαδήποτε μαρτυρία σε σχέση με το τι θεωρείται ως ποιοτική εκπομπή στην κυπριακή κοινωνία.».

«Η Αρχή, στην απόφασή της ημερομηνίας 19/3/2008, κατέγραψε τις σχετικές πρόνοιες και, στη συνέχεια, πολύ αναλυτικά, τα στοιχεία από τα ρεπορτάζ των δύο κεντρικών δελτίων ειδήσεων που εδώ ενδιαφέρουν, υπογραμμίζοντας τις επίμαχες λεπτομέρειες που συνιστούσαν τις, κατά την κρίση της, παραβάσεις. Όπως, μάλιστα, προκύπτει από την ίδια την απόφαση, η Αρχή, προτού καταλήξει για την παράβαση των *Άρθρων 26(1)(ε) και 26(1)(β) του Νόμου* και του *Κ. 21(3) των Κανονισμών*, παρακολούθησε και τις σχετικές βιντεοκασέτες.».

Υπό το φως των πιο πάνω ευρημάτων του Ανωτάτου Δικαστηρίου και χρησιμοποιώντας ως κριτήριο για τις αποφάσεις της, τη λογική του μέσου τηλεθεατή, η Αρχή κρίνει ότι το επίμαχο πρόγραμμα που μετέδωσε ο οργανισμός, δεν διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας, ούτε ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης.

Συγκεκριμένα, τα όσα μεταδόθηκαν, τα οποία και παρατίθενται αναλυτικά στα γεγονότα του υποστοιχείου 1 της παρούσας, και αφορούσαν στις τοποθετήσεις που έγιναν για τα προσωπικά, επαγγελματικά και/ή άλλα θέματα που απασχολούσαν τους τηλεθεατές που συμμετείχαν τηλεφωνικά στο επίμαχο πρόγραμμα, στηρίχτηκαν στη διαίσθηση της καλεσμένης και στη φωνή του προσώπου που καλούσε. Κατά συνέπεια, τα όσα ειπώθηκαν, ήταν προϊόν διαίσθησης συγκεκριμένου προσώπου, προέκυπταν, ως αναφέρθηκε, από τη φωνή του τηλεθεατή και γενικότερα, μέσα από τη χρήση μεθόδων και/ή πρακτικών που δεν στηρίζονται σε γεγονότα και/ή στη λογική και/ή στις αποδείξεις.

Στόχευαν, ως κρίνεται από την Αρχή, στην εκμετάλλευση φόβων και/ή ευαισθησιών και/ή ανασφαλειών και/ή αγωνιών τηλεθεατών, προς εξυπηρέτηση επαγγελματικών και/ή οικονομικών συμφερόντων τρίτων. Κατά συνέπεια, η Αρχή κρίνει ότι τα όσα μεταδόθηκαν,

δεν ανταποκρίνονται σε αυτό που ο Νομοθέτης αναφέρει ως «υψηλή ποιότητα» προγραμμάτων.

Επιπρόσθετα, η Αρχή κρίνει ότι το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος και ο τρόπος προσέγγισης του θέματος της δολοφονίας του ζευγαριού στο Στρόβολο, ενός τραγικού γεγονότος που σοκάρει την κοινή γνώμη της χώρας, λόγω ακριβώς και της επικαιρότητας του τη στιγμή που μεταδόθηκε, θίγει ευαισθησίες τηλεθεατών και δεν ανταποκρίνεται στο «ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης»:

... να σας πω ένα άλλο ... το οποίο είναι επίκαιρο αυτές τις μέρες. Η δολοφονία του ζευγαριού ... που ακόμη ... οι άνθρωποι σήμερα θα ταφούν. Δεν πρέπει, σεβόμενοι τις ψυχές αυτών των δύο ανθρώπων, δεν πρέπει να πούμε πολλά πράγματα και να σεβαστούμε βέβαια και τις έρευνες που κάνει η Αστυνομία. Αλλά εγώ προσωπικά, μπορώ να λειτουργήσω διαισθητικά στο χρόνο και θα το κάνω αυτό ... να γυρίσω στο χρόνο που συνέβη το συγκεκριμένο έγκλημα και με ύπνωση, να ερευνήσω όλα τα γεγονότα και τις καταστάσεις. Το έχω κάνει πολλές φορές στο παρελθόν. ... υπάρχει στο αρχείο μου. ...

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι στο επίμαχο πρόγραμμα «... ουδεμία τεχνική που απευθύνεται στο υποσυνείδητο είχε χρησιμοποιηθεί ...», η Αρχή διαφωνεί. Η Αρχή κρίνει ότι, στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος, χρησιμοποιήθηκε επανειλημμένα τεχνική που απευθυνόταν στο υποσυνείδητο των τηλεθεατών. Συγκεκριμένα, σε τηλεθεατές που υπέβαλαν ερωτήσεις, αναφέρθηκε ότι εντοπίζονται προβλήματα στη ζωή τους. Κατ' επέκταση, στους εν λόγω τηλεθεατές, υποβλήθηκε υποσυνείδητα ότι έχουν πρόβλημα, θέλουν βοήθεια και θα έπρεπε να ζητήσουν (βοήθεια).

Στους ίδιους τηλεθεατές αναφέρθηκε επίσης ότι, δεν θα μπορούσε να γίνει δημόσια ανάλυση των προβλημάτων τους, γιατί είναι προσωπικής φύσεως και περαιτέρω συζήτηση για αυτά θα μπορούσε να γίνει μόνο μετά το τέλος του προγράμματος, εκτός τηλεοπτικού αέρα. Επιπρόσθετα, διευκρινίστηκε ότι, οι τηλεφωνήτριες του προγράμματος, έχουν το τηλέφωνο της καλεσμένης και όποιος θέλει να το μάθει, μπορούσε να το ζητήσει. Συνοπτικά, στους τηλεθεατές υποβλήθηκε υποσυνείδητα ότι, για να επιλύσουν τα δήθεν προβλήματα που αντιμετωπίζουν, θα πρέπει να επικοινωνήσουν τηλεφωνικώς με την καλεσμένη, για να τους παρέχει συγκεκριμένες υπηρεσίες που προσφέρει.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι, στο επίμαχο πρόγραμμα «... ουδεμία αναφορά ή και ενέργεια έχει εντοπιστεί η οποία να ήταν ικανή ή και να είχε ως αποτέλεσμα να παραπλανηθούν ή και να πανικοβληθούν οι τηλεθεατές ...», η Αρχή διαφωνεί. Τα όσα αναφέρθηκαν στους τηλεθεατές που επικοινωνήσαν τηλεφωνικώς με το πρόγραμμα, ήταν προϊόν διαίσθησης συγκεκριμένου προσώπου, προέκυπταν, ως αναφέρθηκε, από τη φωνή του τηλεθεατή που καλούσε και γενικότερα, μέσα από μεθόδους

και/ή πρακτικές που δεν στηρίζονται σε γεγονότα και/ή στη λογική και/ή στις αποδείξεις. Κατά συνέπεια, κρίνονται από την Αρχή ως παραπλανητικά.

Το γεγονός ότι, αναφέρθηκε σε τηλεθεατές ότι εντοπίζονται προβλήματα στη ζωή τους, τα οποία ωστόσο δεν μπορούν να αναλυθούν δημόσια, γιατί είναι προσωπικής φύσεως και περαιτέρω συζήτηση, θα μπορούσε να γίνει μόνο μετά το τέλος του προγράμματος, κρίνεται ότι συμβάλλει στην πρόκληση πανικού και/ή άγχους και/ή αγωνίας στους εν λόγω τηλεθεατές.

Την ίδια παραπλάνηση και/ή πανικό, προκαλούν στους τηλεθεατές και τα όσα αναφέρθηκαν και/ή σχολιάστηκαν στο επίμαχο πρόγραμμα, σε σχέση με το φονικό στο Στρόβολο.

Σε σχέση με τα όσα αναφέρονται στην επιστολή των Δικηγόρων του οργανισμού ημερομ. 7/6/2019, για αξιολόγηση των αναφερόμενων στην υπόθεση υπό το πρίσμα των αρχών της αναλογικότητας, της επιείκειας και της ορθής ερμηνείας των κανόνων δικαίου, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, ακολουθεί πιστά τις αρχές που επιβάλλει η φύση της ως διοικητικό όργανο και οι οποίες προβλέπονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β)** και **26(4)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(1)** και **36(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουστεί πριν τη διαπίστωση των παραβάσεων και παραχωρεί στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουστεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης, ότι επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.Kov.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 47/2018 (2)(Ε)

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «TV ONE», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
«ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ "Ο ΛΟΓΟΣ" Ε.Ε.»**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Το Μέλος της Αρχής κ. Χρύσω Τσόκκου, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη Συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **30 Ιουλίου 2019**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β)** και **26(4)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), και των **Κανονισμών 21(1)** και **36(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

26(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

...

(β) της ψηλής ποιότητας·

26(4) Απαγορεύεται η μετάδοση προγραμμάτων στα οποία χρησιμοποιούνται τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο.

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21(1) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

36(3) Λαμβάνεται πρόνοια ώστε οι εκπομπές να μην παραπλανούν ή πανικοβάλλουν τους τηλεθεατές ή ακροατές, ιδιαίτερα με την απομίμηση του δελτίου ειδήσεων.

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **18/9/2019**, κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του, για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων, γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό ότι, εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της επιστολής και εάν επιθυμεί να τις υποβάλει προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του Α. & Α. Κ. Αιμιλιανίδης, Κ. Κατσαρός & Συνεργάτες ΔΕΠΕ, ημερομ. **2/10/2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε γραπτώς τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού, ως η επιστολή τους ημερομ. 2/10/2019, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Αναφέρει η σεβαστή Αρχή στις σελ. 10-11 της απόφασής της ότι η προβολή του επίδικου προγράμματος δεν ανταποκρίνεται στις αρχές της υψηλής ποιότητας προγραμμάτων όπως το αναφέρει ο Νομοθέτης επειδή τα όσα ειπώθηκαν ήταν προϊόν διαίσθησης συγκεκριμένου

προσώπου, ότι οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν δεν στηρίζονταν σε γεγονότα ή/και στην λογική ή/και στις αποδείξεις, οι οποίες εν τέλει στόχευαν, σύμφωνα με την Αρχή, στην εκμετάλλευση των φόβων και ευαισθησιών των τηλεθεατών προς υποστήριξη επαγγελματικών συμφερόντων τρίτων.

Με όλο τον δεόντα σεβασμό αναφέρουμε ότι τα ως άνω ευρήματα της Αρχής μετά δυσκολίας και πολύ απομακρυσμένα είναι που κρίνονται ότι συνιστούν παράβαση της αρχής της τήρησης της υψηλής ποιότητας και εν πάση περιπτώσει είναι η πρώτη φορά που η ερμηνεία αυτή τίθεται ενώπιον των πελατών μας. Με όλο το σεβασμό το στάδιο του μετριασμού των κυρώσεων δεν είναι το κατάλληλο στάδιο για να αντιληφθεί ο διοικούμενος ποιά κατηγορία αντιμετωπίζει. Οι πελάτες μας αναφέρουν σε αυτό το στάδιο ότι ουδεμία σύνδεση προκύπτει μεταξύ των ευρημάτων και της διάταξης η οποία κατ' ισχυρισμό έχει παραβιαστεί και ζητούν την μέγιστη επιείκεια της Αρχής, ειδικότερα λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι μόλις κατά το στάδιο του μετριασμού κυρώσεων η Αρχή δίδει το δικαίωμα στους πελάτες μας να τοποθετηθεί επί της υπό διερεύνηση καταγγελίας.

Σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει στηριζόμενη στο περιεχόμενο του εκάστοτε επίμαχου προγράμματος. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η Αρχή, στηριζόμενη στα όσα μεταδόθηκαν και παρατίθενται αναλυτικά στα γεγονότα του υποστοιχείου 1 της ταυτάριθμης Απόφασης της ημερομ. 30/7/2019, έκρινε και αποφάσισε, έχοντας ως κριτήριο για την απόφασή της, τη λογική του μέσου τηλεθεατή, ότι το επίμαχο πρόγραμμα, ως αυτό μεταδόθηκε από τον οργανισμό στις 24/4/2018, δεν διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας, ούτε ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης.

Η αιτιολογία για την πιο πάνω απόφαση της Αρχής είναι ξεκάθαρη. Ως έχει ήδη αναφέρει στην ταυτάριθμη Απόφασή της ημερομ. 30/7/2019 *‘τα όσα μεταδόθηκαν ... και αφορούσαν στις τοποθετήσεις που έγιναν για τα προσωπικά, επαγγελματικά και/ή άλλα θέματα που απασχολούσαν τους τηλεθεατές που συμμετείχαν τηλεφωνικώς στο επίμαχο πρόγραμμα, στηρίχτηκαν στη διαίσθηση της καλεσμένης και στη φωνή του προσώπου που καλούσε. Κατά συνέπεια, τα όσα ειπώθηκαν, ήταν προϊόν διαίσθησης συγκεκριμένου προσώπου, προέκυπταν, ως αναφέρθηκε, από τη φωνή του τηλεθεατή και γενικότερα, μέσα από τη χρήση μεθόδων και/ή πρακτικών που δεν στηρίζονται σε γεγονότα και/ή στη λογική και/ή στις αποδείξεις.*

Στόχευαν, ως κρίνεται από την Αρχή, στην εκμετάλλευση φόβων και/ή ευαισθησιών και/ή ανασφαλειών και/ή αγωνιών τηλεθεατών, προς εξυπηρέτηση επαγγελματικών και/ή οικονομικών συμφερόντων τρίτων’.

Η Αρχή, έχοντας υπόψη της όλα τα πιο πάνω, ουδόλως αμφισβητεί ότι το περιεχόμενο του επίμαχου προγράμματος, με ημερομ. μετάδοσης 24/4/2018, δεν ανταποκρίνεται στον όρο ‘υψηλή ποιότητα προγραμμάτων’ και δεν ‘ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας’. Αδυνατεί επίσης να καταλάβει τους λόγους για τους οποίους οι Δικηγόροι του οργανισμού υποστηρίζουν ότι ‘τα ως άνω ευρήματα της Αρχής μετά δυσκολίας και πολύ απομακρυσμένα είναι που κρίνονται ότι συνιστούν παράβαση της αρχής της τήρησης της υψηλής ποιότητας ...’, δεδομένης της πλήρους αιτιολογίας που έχει ήδη δώσει στην ταυτάριθμη Απόφασή της ημερομ. 30/7/2019, ως επίσης και των όσων μεταδόθηκαν.

Επίσης, απορρίπτει τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι ‘μόλις κατά το στάδιο του μετριασμού κυρώσεων η Αρχή δίδει το δικαίωμα στους πελάτες μας να τοποθετηθούν επί της υπό διερεύνηση καταγγελίας’. Ως αποδεικνύεται από τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, η Αρχή, με ταυτάριθμη επιστολή της ημερομ. 16/5/2019, στην οποία επισυνάπτεται ο Πίνακας Α' της υπόθεσης, κάλεσε τον οργανισμό να υποβάλει γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, τις εξηγήσεις, παραστάσεις και/ή τις θέσεις του αναφορικά με τις πιθανές παραβάσεις που τέθηκαν ενώπιον του με τον συνημμένο Πίνακα. Στον εν λόγω Πίνακα παρατίθενται αναλυτικά όλα τα σχετικά γεγονότα, ως αυτά διαπιστώθηκαν από τον ερευνώντα Λειτουργό στο πλαίσιο της διερεύνησης που διεξήγαγε και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του επίμαχου προγράμματος του οργανισμού. Οι Δικηγόροι του οργανισμού ανταποκρίθηκαν στην επιστολή της Αρχής ημερομ. 16/5/2019, υποβάλλοντας σχετικές με την υπόθεση θέσεις, εξηγήσεις και/ή παραστάσεις, ως η επιστολή τους ημερομ. 7/6/2019. Αντίγραφα των υπό αναφορά επιστολών, υπάρχουν στον σχετικό (με την υπόθεση) διοικητικό φάκελο.

Δεδομένων των πιο πάνω, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί, ως ακριβώς όφειλε, με τον οργανισμό να ανταποκρίνεται υποβάλλοντας σχετικές θέσεις.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού, ως η επιστολή τους ημερομ. 2/10/2019, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Πρόσθετα λέγει η Αρχή ότι η μετάδοση παραβιάζει το ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης, καθότι με το συγκεκριμένο απόσπασμα το οποίο παραθέτει στην σελ. 11 της απόφασής της κρίνει ότι έχουν θιγεί η ευαισθησίες των τηλεθεατών. Εν πρώτοις, δεν έχει καταστεί αντιληπτό με ποιόν τρόπο η παραβίαση του ποιοτικού επιπέδου που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης προκύπτει από το ότι έχουν θιγεί οι ευαισθησίες των τηλεθεατών. Εν δευτέρως, από το υπό κρίση απόσπασμα αδυνατούμε πλήρως να κατανοήσουμε που εντοπίζεται το μεμπτόν, καθότι η ίδια η προσκεκλημένη ανέφερε επί λέξει ότι δεν πρόκειται να αναφέρει οτιδήποτε ακριβώς λόγω του ότι η Αστυνομία ήδη διερευνούσε το έγκλημα. Οι πελάτες μας αναφέρουν σε αυτό το στάδιο ότι ουδεμία σύνδεση προκύπτει μεταξύ των ευρημάτων και της διάταξης η οποία κατ' ισχυρισμό έχει παραβιαστεί και ζητούν την μέγιστη επισείκεια της Αρχής, ειδικότερα λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι μόλις κατά το στάδιο του μετριασμού κυρώσεων η Αρχή δίδει το δικαίωμα στους πελάτες μας να τοποθετηθεί επί της υπό διερεύνηση καταγγελίας.

Η Αρχή, ως έχει ήδη αναφέρει, κρίνει και αποφασίζει για το κατά πόσο το περιεχόμενο ενός προγράμματος είναι υψηλής ποιότητας και/ή ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, έχοντας ως κριτήριο τη λογική του μέσου Κύπριου τηλεθεατή.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ως έχει ξανά αναφέρει στην ταυτάριθμη Απόφαση της ημερομ. 30/7/2019, η Αρχή κρίνει ότι το επίμαχο απόσπασμα (το οποίο παρατίθεται ξανά για εύκολη αναφορά) αλλά και ο τρόπος προσέγγισης του θέματος της δολοφονίας του ζευγαριού στο Στρόβολο, ενός τραγικού γεγονότος που σόκαρε την κοινή γνώμη της χώρας, λόγω ακριβώς και της επικαιρότητας του τη στιγμή που μεταδόθηκε, θίγει ευαισθησίες τηλεθεατών και ως εκ τούτου δεν ανταποκρίνεται στο 'ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης':

... να σας πω ένα άλλο ... το οποίο είναι επίκαιρο αυτές τις μέρες. Η δολοφονία του ζευγαριού ... που ακόμη ... οι άνθρωποι σήμερα θα ταφούν. Δεν πρέπει, σεβόμενοι τις ψυχές αυτών των δύο ανθρώπων, δεν πρέπει να πούμε πολλά πράγματα και να σεβαστούμε βέβαια και τις έρευνες που κάνει η Αστυνομία. Αλλά εγώ προσωπικά, μπορώ να λειτουργήσω διαισθητικά στο χρόνο και θα το κάνω αυτό ... να γυρίσω στο χρόνο που συνέβη το συγκεκριμένο έγκλημα και με ύπνωση, να ερευνήσω όλα τα γεγονότα και τις καταστάσεις. Το έχω κάνει πολλές φορές στο παρελθόν. ... υπάρχει στο αρχείο μου. ...

Επίσης, η Αρχή κρίνει τις αναφορές περί 'διερεύνησης των γεγονότων και των καταστάσεων του συμβάντος μέσω ύπνωσης' ως παραπλανητικές, λόγω της μεθόδου που αναφέρεται, στο πλαίσιο του προγράμματος, ότι θα χρησιμοποιηθεί.

Ως έχει ξανά αναφερθεί, θέματα όπως η δολοφονία ενός ζευγαριού ή/και άλλα παρόμοιας φύσεως θέματα, θα πρέπει να τυγχάνουν του απαιτούμενου χειρισμού από τους οργανισμούς, να γίνονται με την απαιτούμενη ευαισθησία και διακριτικότητα, και χωρίς να θίγεται το δημόσιο αίσθημα. Πόσο μάλλον όταν οι αναφορές γίνονται σε καίρια χρονική στιγμή για το γεγονός και στη συγκεκριμένη περίπτωση την ημέρα ταφής του ζευγαριού. Το γεγονός ότι αναφέρθηκε στο πρόγραμμα ότι *‘δεν πρέπει να πούμε πολλά πράγματα και να σεβαστούμε βέβαια και τις έρευνες που κάνει η Αστυνομία’*, δεν αναιρεί την προαναφερθείσα παραπλάνηση του τηλεοπτικού κοινού, ούτε προσθέτει ευαισθησία και/ή διακριτικότητα στον τρόπο παρουσίασης του γεγονότος από τον οργανισμό, ούτε παύει να θίγει το δημόσιο αίσθημα.

Υποστηρικτικό στοιχείο των πιο πάνω θέσεων της Αρχής αποτελεί το ίδιο το παράπονο / καταγγελία, το οποίο υποβλήθηκε από πολίτη και το οποίο αποτέλεσε το έναυσμα για την παρούσα διερεύνηση / υπόθεση. Στο εν λόγω παράπονο αναφέρεται ότι στο επίμαχο πρόγραμμα του οργανισμού, ως αυτό μεταδόθηκε στις 24/4/2018 *‘καλεσμένη ήταν η κ. Angie Lourescou, η οποία διατεινόταν ότι με την ύπνωση μπορεί να ταξιδέψει στο χρόνο και να εξιχνιάσει το διπλό φονικό στο Στρόβολο’*.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι *‘μόλις κατά το στάδιο του μετριασμού κυρώσεων η Αρχή δίδει το δικαίωμα στους πελάτες μας να τοποθετηθούν επί της υπό διερεύνηση καταγγελίας’*, η Αρχή, αφού τον απορρίψει ξανά, παραπέμπει σε προηγούμενες σελίδες της παρούσας, όπου και τοποθετείται σχετικά.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού, ως η επιστολή τους ημερομ. 2/10/2019, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Η σεβαστή Αρχή έχει προβεί σε εύρημα ότι κατά την μετάδοση του εν λόγω προγράμματος χρησιμοποιήθηκε τεχνική η οποία απευθύνεται στο υποσυνείδητο των τηλεθεατών επειδή σε κάποιους τηλεθεατές υποβλήθηκε ότι εντοπίζονται προβλήματα στην ζωή τους και ότι η προσκεκλημένη υπέβαλε υποσυνείδητα στους τηλεθεατές ότι για να επιλύσουν τα δήθεν προβλήματα που αντιμετωπίζουν θα πρέπει να επικοινωνήσουν τηλεφωνικά μαζί της. Με όλο το σεβασμό αλλά είναι αδιανόητο να επικαλείται μια σοβαρή δημόσια αρχή, η οποία είναι φορέας προστασίας των τηλεθεατών, ότι ο χειρισμός της προσκεκλημένης να διακόψει την τηλεφωνική παρέμβαση με σκοπό, όπως είπε η ίδια και όπως αποτυπώνει στις σελ. 5 και 6 της απόφασής της, να αποφύγει στον τηλεοπτικό αέρα να συζητήσει/ακουστούν προσωπικά ζητήματα των τηλεθεατών.

Η Αρχή απορρίπτει κατηγορηματικά τους πιο πάνω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού. Παραθέτει ξανά, αυτούσια, τα όσα σχετικά έχει αναφέρει στην ταυτόριθμη

Απόφασή της, ημερομ. 30/7/2019, σε σχέση με την παράβαση του άρθρου 26(4) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), τα οποία προφανώς έχουν τύχει παρερμηνείας από τον οργανισμό:

‘Η Αρχή κρίνει ότι, στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος, χρησιμοποιήθηκε επανειλημμένα τεχνική που απευθυνόταν στο υποσυνείδητο των τηλεθεατών. Συγκεκριμένα, σε τηλεθεατές που υπέβαλαν ερωτήσεις, αναφέρθηκε ότι εντοπίζονται προβλήματα στη ζωή τους. Κατ' επέκταση, στους εν λόγω τηλεθεατές, υποβλήθηκε υποσυνείδητα ότι έχουν πρόβλημα, θέλουν βοήθεια και θα έπρεπε να ζητήσουν (βοήθεια).

Στους ίδιους τηλεθεατές αναφέρθηκε επίσης ότι, δεν θα μπορούσε να γίνει δημόσια ανάλυση των προβλημάτων τους, γιατί είναι προσωπικής φύσεως και περαιτέρω συζήτηση για αυτά θα μπορούσε να γίνει μόνο μετά το τέλος του προγράμματος, εκτός τηλεοπτικού αέρα. Επιπρόσθετα, διευκρινίστηκε ότι, οι τηλεφωνήτριες του προγράμματος, έχουν το τηλέφωνο της καλεσμένης και όποιος θέλει να το μάθει, μπορούσε να το ζητήσει. Συνοπτικά, στους τηλεθεατές υποβλήθηκε υποσυνείδητα ότι, για να επιλύσουν τα δήθεν προβλήματα που αντιμετωπίζουν, θα πρέπει να επικοινωνήσουν τηλεφωνικώς με την καλεσμένη, για να τους παρέχει συγκεκριμένες υπηρεσίες που προσφέρει’.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ξεκάθαρα ότι το μεμπτό της παράβασης έγκειται στο εξής: σε τηλεθεατές που υπέβαλαν ερωτήσεις στο πρόγραμμα, αναφέρθηκε ότι εντοπίζονται προβλήματα στη ζωή τους (επαναλαμβάνεται ότι οι εν λόγω ‘διαγνώσεις’ στηρίχτηκαν στη διαίσθηση της καλεσμένης και στη φωνή του προσώπου που καλούσε, γι’ αυτό και κρίνονται από την Αρχή ως παραπλανητικές). Κατ' επέκταση, στους ίδιους τηλεθεατές υποβλήθηκε υποσυνείδητα ότι έχουν πρόβλημα, θέλουν βοήθεια και θα έπρεπε να ζητήσουν βοήθεια από την καλεσμένη για να το επιλύσουν. Με ποιον τρόπο; Επικοινωνώντας μετά το τέλος του προγράμματος μαζί της, σε τηλέφωνο που ο οργανισμός είχε. Ως προκύπτει από τα πιο πάνω, το γεγονός που παραβιάζει το άρθρο 26(4) του Νόμου, είναι η υποσυνείδητη τεχνική που χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος, η οποία απαγορεύεται ρητά από τον υπό αναφορά Νόμο.

Για την Αρχή, η επίκληση πληροφοριών και/ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον οργανισμό, δεν είναι η αιτία για να μην γίνει δημόσια / τηλεοπτική ανάλυση των προβλημάτων των συγκεκριμένων τηλεθεατών. Η Αρχή, καλούμενη να αποφασίσει για το τελικό τηλεοπτικό προϊόν που εξετάζει, έχει ήδη κρίνει και αποφασίσει ότι η επίκληση πληροφοριών και/ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι η αφορμή για την αποφυγή οποιασδήποτε δημόσιας ανάλυσης, με απώτερο σκοπό την τηλεφωνική επικοινωνία των τηλεθεατών με την καλεσμένη (μετά το τέλος του προγράμματος), προς εξυπηρέτηση επαγγελματικών και/ή οικονομικών της συμφερόντων.

Η Αρχή, κατ' ουδένα λόγο, δεν θα ζητούσε ή/και θα παροτρύνε τη μετάδοση / δημοσιοποίηση στοιχείων προσωπικής φύσεως οποιουδήποτε προσώπου. Άλλωστε η Αρχή, στα τόσα χρόνια λειτουργίας της, μέσα από τις αποφάσεις και τις δράσεις της, έχει αποδείξει ότι είναι σθεναρός υποστηρικτής του *‘τα εν οίκω μη εν δήμω’*.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού, ως η επιστολή τους ημερομ. 2/10/2019, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Εξάλλου, όπως προκύπτει από μια σύντομη έρευνα στο διαδίκτυο, υπάρχουν 4 τεχνικές κατασκευής υποσυνείδητων μηνυμάτων οι οποίες για κάποιον ο οποίος δεν είναι ειδικός επιστήμονας ενδεχομένως να αντιμετωπίζει δικαιολογημένα κάποιου βαθμού δυσκολία στην κατανόηση. Συγκεκριμένα, υπάρχουν (1) υποκατωφλικά ερεθίσματα-διεγέρσεις, (2) Συγκεκριμενοποιημένα ερεθίσματα-διεγέρσεις, (3) ερεθίσματα-διεγέρσεις που διαφεύγουν την προσοχή και (4) Όπτικά μετασχηματισμένα ερεθίσματα-διεγέρσεις. Για αυτές τις 4 κατηγορίες υπάρχουν ερμηνείες οι οποίες μάλιστα είναι επιστημονικές και οι οποίες δεν εμπεριέχουν έννοιες γενικές όπως οι έννοιες της υψηλής ποιότητας. Ως εκ τούτου, αναμένεται από την Αρχή όπως προσδιορίσει ποία εκ των 4 κατηγοριών εφαρμόζει εν προκειμένω ώστε να μπορέσουν να τοποθετηθούν οι πελάτες μας στο κατάλληλο στάδιο. Οι πελάτες μας αναφέρουν σε αυτό το στάδιο ότι ουδεμία σύνδεση προκύπτει μεταξύ των ευρημάτων και της διάταξης η οποία κατ' ισχυρισμό έχει παραβιαστεί και ζητούν την μέγιστη επιείκεια της Αρχής, ειδικότερα λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι μόλις κατά το στάδιο του μετριασμού κυρώσεων η Αρχή δίδει το δικαίωμα στους πελάτες μας να τοποθετηθεί επί της υπό διερεύνηση καταγγελίας.

Η αναφορά σε *‘μια σύντομη έρευνα στο διαδίκτυο’* από τους Δικηγόρους του οργανισμού, η απουσία παράθεσης των πηγών των πιο πάνω αναφορών, η γενικότητα και αοριστία των πιο πάνω ισχυρισμών καθώς και η γενικότητα της διαδικτυακής *‘έρευνας’* η οποία έχει διεξαχθεί, είναι οι λόγοι για τους οποίους η Αρχή απορρίπτει τους πιο πάνω ισχυρισμούς. Περαιτέρω, η Αρχή αναφέρει ότι η εκτίμηση των Δικηγόρων του οργανισμού ότι *‘για κάποιον ο οποίος δεν είναι ειδικός επιστήμονας ενδεχομένως να αντιμετωπίζει δικαιολογημένα κάποιου βαθμού δυσκολία στην κατανόηση’*, ισχύει αμφίδρομα. Εξάλλου, είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι το διαδίκτυο κατακλύζεται από αναξιόπιστες πηγές, πληροφορίες και fake news. Εν πάση περιπτώσει, η Αρχή καλείται να κρίνει και να αποφασίσει, στηριζόμενη στη λογική του μέσου Κύπριου τηλεθεατή, για το τελικό τηλεοπτικό προϊόν που μεταδόθηκε και όχι να προβεί σε επιστημονική ανάλυση των πιο πάνω τεχνικών.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι *‘μόλις κατά το στάδιο του μετριασμού κυρώσεων η Αρχή δίδει το δικαίωμα στους πελάτες μας να τοποθετηθούν επί*

της υπό διερεύνηση καταγγελίας’, η Αρχή, αφού τον απορρίψει ξανά, παραπέμπει σε προηγούμενες σελίδες της παρούσας, όπου και τοποθετείται σχετικά.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού, ως η επιστολή τους ημερομ. 2/10/2019, η Αρχή δεν έχει οτιδήποτε άλλο να προσθέσει στα όσα σχετικά έχει ήδη αναφέρει στις σελ. 11-12 της ταυτάριθμη Απόφαση της ημερομ. 30/7/2019, τα οποία είναι ξεκάθαρα, αδιαμφισβήτητα και δικαιολογούν πλήρως την κρίση της. Εξάλλου, ο ισχυρισμός των Δικηγόρων του οργανισμού περί ‘αυθαίρετων συμπερασμάτων’ της Αρχής είναι γενικός και ουδόλως επαληθεύεται από τα γεγονότα της υπόθεσης.

Ως προς το εύρημα της σεβαστής Αρχής στην σελ. 12 της απόφασής της ότι ‘τα όσα αναφέρθηκαν στους τηλεθεατές που επικοινωνήσαν τηλεφωνικώς με το πρόγραμμα ήταν προϊόν διαίσθησης συγκεκριμένου προσώπου, προέκυπταν, ως αναφέρθηκε, από τη φωνή του τηλεθεατή που καλούσε και γενικότερα, μέσα από μεθόδους και/ή πρακτικές που δεν στηρίζονται σε γεγονότα και/ή στη λογική και/ή στις αποδείξεις. Κατά συνέπεια, κρίνονται από την Αρχή ως παραπλανητικά’. Με όλο το σεβασμό, αλλά είναι παντελώς αυθαίρετο το συμπέρασμα ότι ό,τι δεν έχει λεχθεί ως αποτέλεσμα συμβατικού τρόπου συλλογιστικής ή μεθόδου είναι παραπλανητικό.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού, ως η επιστολή τους ημερομ. 2/10/2019:

Αφενός, σε όσες παρεμβάσεις έχει καταγράψει η σεβαστή Αρχή οι τηλεθεάτριες φαίνεται εμφανώς ότι επιβεβαίωναν την προσκεκλημένη, χαρακτηριστική η φράση τηλεθεάτριας η οποία ανέφερε ότι η προσκεκλημένη έχει ‘πέσει μέσα’, και συνεπώς δεν τίθεται σε καμία περίπτωση ζήτημα παραπλάνησης των τηλεθεατών. Αφετέρου, η προσκεκλημένη είναι μεταξύ άλλων κλινική

Η Αρχή αντιπαραβάλλει αποσπάσματα από το επίμαχο πρόγραμμα του οργανισμού, στα οποία τηλεθεάτριες διαψεύδουν τα όσα τους αναφέρθηκαν:

*→ ... Η κ. Lourescou πρόσθεσε ότι η κ. Στέφανη, στο συναισθηματικό της τομέα, νιώθει άγχος και είναι αναστατωμένη. **Η παρουσιάστρια ρώτησε την τηλεθεάτρια αν κάτι τέτοιο ισχύει και εκείνη απάντησε αρνητικά. ...***

*→ ... Η κ. Ευδοκία είπε στην καλεσμένη του προγράμματος τα ονόματα των παιδιών της και η κ. Lourescou τη ρώτησε, μεταξύ άλλων, και το εξής: «Έχετε χάσει και δύο ... Έχετε κάνει και δύο αποβολές; ... ». **Η τηλεθεάτρια της απάντησε αρνητικά. ...***

Επιπρόσθετα, σε σχέση με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι τηλεθεάτρια ανέφερε ότι η καλεσμένη του προγράμματος ‘ήταν σε όλα μέσα’, σημειώνεται ότι η ίδια

τηλεθεάτρια, η κ. Ευδοκία συγκεκριμένα, απάντησε αρνητικά όταν ρωτήθηκε από την καλεσμένη για το θέμα των αποβολών. Προς επιβεβαίωση των όσων η Αρχή αναφέρει, παραθέτει σχετικό απόσπασμα από το πρόγραμμα:

‘Σε άλλη τηλεθεάτρια, την κ. Ευδοκία από τη Λευκωσία, η κ. Lourescou είπε, μεταξύ άλλων, ότι: « ... τα τελευταία τρία χρόνια ... διαισθάνομαι ότι έχετε αρκετά προβλήματα απ' τη μέση σας και κάτω. Δηλαδή, πρέπει να προσέξετε πολύ τη μέση σας, το κυκλοφορικό σας ... και έχετε και ένα βάρος στον καρδιακό σας χώρο, πολλές φορές. ... Και ... δεν έχετε καλή ισορροπία στο σώμα σας. Δηλαδή, το σώμα σας ... η στάση δηλαδή του σώματος, έχει διάφορα προβλήματα, λόγω της κούρασης της σπονδυλικής στήλης. Πρέπει να τα προσέξετε ολ' αυτά. ... ». Σε σχέση με το μέλλον των παιδιών της τηλεθεάτριας, για το οποίο είχε ρωτήσει να μάθει, η κ. Lourescou ρωτησε, μεταξύ άλλων, την κ. Ευδοκία να της πει τα ονόματά τους. *Η κ. Ευδοκία είπε στην καλεσμένη του προγράμματος τα ονόματα των παιδιών της και η κ. Lourescou τη ρώτησε, μεταξύ άλλων, και το εξής: «Έχετε χάσει και δύο ... Έχετε κάνει και δύο αποβολές; ... ».* *Η τηλεθεάτρια της απάντησε αρνητικά. Η κ. Lourescou της είπε ότι εντοπίζει δύο προβλήματα και της ζήτησε, αν θέλει, να μιλήσουν μετά το τέλος του προγράμματος, γιατί είναι πολλά θέματα που δεν πρέπει να συζητούνται στον τηλεοπτικό αέρα. Στη συνέχεια η κ. Lourescou ανέλυσε, μεταξύ άλλων, την προσωπικότητα ενός εκ των παιδιών της τηλεθεάτριας. Η τηλεθεάτρια ανέφερε στην κ. Lourescou ότι «ήταν σε όλα μέσα». Η κ. Lourescou ζήτησε από την τηλεθεάτρια, αν θέλει, να πάρει και αργότερα τηλέφωνο, για να συζητήσουν κάποια πράγματα που δε λέγονται από την τηλεόραση’.*

Δεδομένων των πιο πάνω, η Αρχή απορρίπτει τους προαναφερθέντες ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού, ως η επιστολή τους ημερομ. 2/10/2019, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Η Ψυχοθεραπεία – Υπνοθεραπεία έχει καθιερωθεί στη Βρετανία και στην Ευρώπη, αλλά και σε άλλες χώρες όπως οι ΗΠΑ, Καναδάς και Αυστραλία, ως μία από τις κύριες κατευθύνσεις – προσεγγίσεις ψυχολογικής θεραπείας ή ψυχοθεραπείας. Η Ψυχοθεραπεία – Υπνοθεραπεία συγκαταλέγεται με την ονομασία Hypno-Psychotherapy, μεταξύ των επτά επίσημα αναγνωρισμένων ψυχοθεραπευτικών κατευθύνσεων του έγκριτου βρετανικού φορέα ψυχοθεραπείας United Kingdom Council for Psychotherapy (UKCP), καθώς και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ψυχοθεραπείας (European Association for Psychotherapy) και του Παγκοσμίου Συμβουλίου Ψυχοθεραπείας (World Council for Psychotherapy). Είναι άξιον απορίας πως η σεβαστή Αρχή έχει προβεί αβίαστα σε συμπέρασμα ότι οι αναφορές της προσκεκλημένης-κλινικής υπνοθεραπεύτριας οι οποίες έγιναν στην βάση της επιστημονικής της κατάρτισης και επαγγελματικών μεθόδων, συνιστούν παραπλανητικές αναφορές.

Η Αρχή δεν αμφισβητεί ότι η ‘Ψυχοθεραπεία / Υπνοθεραπεία’ έχει καθιερωθεί σε πολλές χώρες ως μία από τις κύριες κατευθύνσεις – προσεγγίσεις ψυχολογικής θεραπείας ή ψυχοθεραπείας, ως ο οργανισμός ισχυρίζεται πιο πάνω. Ξεκαθαρίζει ωστόσο στον οργανισμό ότι για τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν δεν κρίνει και αποφασίζει στηριζόμενη στο αν είναι και/ή πόσο δημοφιλής είναι, η συγκεκριμένη θεραπεία. Ούτε επίσης αποφασίζει στηριζόμενη στο βιογραφικό της καλεσμένης του οργανισμού. Ως έχει ήδη αναφερθεί, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει στηριζόμενη στο τελικό τηλεοπτικό προϊόν, ως αυτό μεταδόθηκε από τον οργανισμό στις 24/4/2018 και έχοντας ως κριτήριο για τις αποφάσεις της, τη λογική του μέσου Κύπριου τηλεθεατή.

Τόσο η ταυτάριθμη Απόφαση της Αρχής ημερομ. 30/7/2019 όσο και η παρούσα Απόφασή της, είναι πλήρως αιτιολογημένες και παρέχουν όλα εκείνα τα στοιχεία που καθιστούν απόλυτα εφικτό τον δικαστικό έλεγχο. Οι πιο πάνω γενικές και αόριστες θέσεις του οργανισμού, ουδόλως επηρεάζουν τα ασφαλή συμπεράσματα στα οποία η Αρχή έχει καταλήξει. Ως εκ τούτου, η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού περί ‘βεβιασμένων συμπερασμάτων’ της, ως αβάσιμο.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού, ως η επιστολή τους ημερομ. 2/10/2019, η Αρχή ξεκαθαρίζει τα εξής:

Οι πελάτες μας αναφέρουν ότι σε καμία περίπτωση δεν εντοπίζεται πρόθεση εκ μέρους των πελατών μας να παραβιαστεί καθ' οιονδήποτε τρόπο η κείμενη νομοθεσία. Συνεπώς, ελλείπει πρόθεση για καταστρατήγηση της κείμενης νομοθεσίας, εισηγούμαστε ότι θα πρέπει να επιδειχθεί η μεγαλύτερη δυνατή επιείκεια από τη σεβαστή Αρχή, συμφώνως άλλωστε και προς τις επιταγές του άρθρου 52(5) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο του 1999 (158(I)/1999), το οποίο διαλαμβάνει για την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας κατά την επιβολή των κυρώσεων, με τρόπο που να εξυπηρετείται ο επιδιωκόμενος σκοπός.

Η Αρχή, σε όλες τις ενώπιον τις υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης και της παρούσας, κρίνει και αποφασίζει στηριζόμενη στα ενώπιον της στοιχεία και γεγονότα, και όχι στις οποιεσδήποτε ισχυριζόμενες προθέσεις του οργανισμού για τήρηση της κείμενης Νομοθεσίας.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού, ως η επιστολή τους ημερομ. 2/10/2019, η Αρχή επαναλαμβάνει τα εξής:

Για την αρχή της αναλογικότητας επίσης γίνεται μνεία στην διάταξη 41B(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμοι του 1998 (Ν. 7(I)/1998), σύμφωνα με την οποία τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται από την Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, τη βαρύτητα, τη συχνότητα και τη διάρκεια της παράβασης τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας. Είναι η θέση μας ότι δεν τίθεται θέμα τέτοιας βαρύτητας ή τέτοιας φύσεως, ούτε βεβαίως συχνότητας και διάρκειας που να αφορά την υπό κρίση μετάδοση και για την οποία έχει προβεί η σεβαστή Αρχή σε ευρήματα παραβάσεων τα οποία να δικαιολογούν επιβολή διοικητικού προστίμου. Ούτε εντοπίζεται οποιοδήποτε στοιχείο που να δεικνύει άγνοια ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Υπό το φως των ανωτέρω, και με κάθε επιφύλαξη των νομίμων δικαιωμάτων των πελατών μας, εισηγούμαστε όπως η σεβαστή Αρχή λάβει όλα τα ανωτέρω υπόψη της και προσεγγίσει με την μέγιστη δυνατή επιείκεια τις ως άνω θέσεις των πελατών μας κατά το στάδιο της επιβολής των κυρώσεων.

Η Αρχή, σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης και της παρούσας, ακολουθεί πιστά τις αρχές που επιβάλλει η φύση της ως διοικητικό όργανο και οι οποίες προβλέπονται, μεταξύ άλλων, στο Σύνταγμα, στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99, στον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμο 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), και στους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων των Δικηγόρων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης και **τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια, τη συχνότητα και τη σοβαρότητα των παραβάσεων**, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις, για τις παραβάσεις που έγιναν στις 24/4/2018, ως ακολούθως:

→ Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 1**), το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.

→ Για την παράβαση του **άρθρου 26(4)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 2**), το διοικητικό πρόστιμο των **€750**.

→ Για την παράβαση του **Κανονισμού 36(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 4**), το διοικητικό πρόστιμο των **€750**.

→ Για την παράβαση του Κανονισμού 21(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 3), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και των συστατικών στοιχείων της παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να καταβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€2000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της παρούσας Απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου